

[Sem zadejte text.]

**Základní škola národního umělce Petra Bezruče,
Frýdek - Místek, tř. T. G. Masaryka 454**

Školní vzdělávací program školní družiny

Č. j.:

Vypracoval:

Bc. Hana Šnajdrová, vedoucí ŠD

Schválil:

Mgr. Zbyněk Šostý, ředitel školy

Projednáno dne: 23. 6. 2022

Pedagogická rada

Účinnost ode dne: 1. 10. 2022

Změny jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu, po předchozím projednání se zaměstnanci školy. Řád je závazný pro všechny zaměstnance školy.

[Sem zadejte text.]

[Sem zadejte text.]

OBSAH

1. ÚVOD.....	5
Identifikace ŠD	5
2. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY	5
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	6
Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami	6
3. HISTORIE A CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	7
4. MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	8
4.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	8
4.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY.....	8
5. CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
MOTTO: S POZNÁNÍM A HROU V DRUŽINĚ „POD SOVOU“	9
6. PRAVIDELNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	9
6.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	10
6.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	12
6.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	13
6.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	14
6.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA	15
6.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA	17
6.6.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	17
6.6.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA	18
6.6.3 VZDĚLÁVACÍ OBOR: DRAMATICKÁ VÝCHOVA	19
6.7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	21
6.7.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA	21
6.7.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	22
6.8 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	23
7. PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	24

[Sem zadejte text.]

8. ZÁJMOVÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	26
8.1.1 KNIHA A JÁ	27
8.1.2 PŘÍRODOVĚDA A EKOLOGIE	27
8.1.3 DESKOVÉ HRY	28
8.1.4 KERAMICKÝ KROUŽEK	28
8.1.5 HRA NA FLÉTNU	28
8.1.6 DRAMATIKA	29
8.1.7 POHYBOVÉ HRY	29
8.1.8 FLORBAL	29
8.1.9 AEROBIC	30
8.1.10 DOVEDNÉ RUCE	30
8.1.11 VAŘENÍ	30
Závěr	31

[Sem zadejte text.]

1. ÚVOD

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání a vyhláškou č. 279/2012 Sb.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

IDENTIFIKACE ŠD

Adresa ŠD: při Základní škole národního umělce Petra Bezruče, tř. T. G. Masaryka 454,
Frýdek - Místek

Ředitel školy: Mgr. Zbyněk Šostý

Vedoucí vychovatelka: Bc. Hana Šnajdrová

Telefon: 558 445 310

Internetové stránky: www.1zsfm.cz

IČ: 60045965

2. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- položit základy ke klíčovým kompetencím: smysluplné trávení volného času, komunikativním, sociálním, učebním
- formou zájmového vzdělávání rozvíjet a podporovat u dítěte jeho zájmy, nadání, sebevědomí
- vést děti k podílení se na tvorbě a udržování příjemného prostředí z hlediska estetického i ekologického

[Sem zadejte text.]

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje také obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Zájmová činnost probíhá především při vlastní činnosti dětí, prostřednictvím jejich interakce s okolím, která vychází částečně z individuální volby, dětské zvědavosti a radosti z poznávání, potřeby bavit se a komunikovat. Základním prostředkem je hra založená na zážitku účastníků, které obohacuje o sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti, navozuje kladné emoce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení: vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, získané poznatky uplatňovat v praktických situacích, dávat je do souvislostí, pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů: všimnout si dění kolem sebe, nevyhýbat se problémům, hledat vhodná řešení i přes počáteční neúspěch, hledat nová řešení, umět si své rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní: ovládat řeč i mimoslovní komunikaci, vhodně komunikovat s vrstevníky a dospělými - používat vhodná gesta, intonaci, mimiku, naslouchat druhým

Kompetence sociální a interpersonální: samostatně rozhodovat o svých činnostech, plánovat je a hodnotit, tolerovat odlišné názory, respektovat pravidla, spolupracovat ve skupině

Kompetence občanská: znát svá práva a povinnosti, chovat se zodpovědně vzhledem k svému zdraví a bezpečnosti, uvědomovat si důležitost péče o životní prostředí a aktivně se jí účastnit, vážit si tradic

Kompetence k trávení volného času: rozvíjet schopnost k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, dokázat odmítnout nabídku nevhodně trávení času, rozvíjet své zájmy

PODMÍNKY PRO ŽÁKY SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení žáka bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Se zajištěním podmínek pro děti s SVP pomáhají

[Sem zadejte text.]

asistenti pedagoga, kteří mají část svého úvazku určenou pro činnost ve ŠD. Náplň práce asistenta určuje vychovatelka. Postupy při výchově a vzdělávání konzultujeme s třídním učitelem, školním psychologem, případně s asistentem pedagoga, a řídíme se individuálním vzdělávacím plánem žáka.

3. HISTORIE A CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí základní školy, jejíž budova má dlouholetou historii. Základní kámen byl položen již 2. 12. 1888, při příležitosti narozenin císaře. Už 15. 9. 1889 bylo zahájeno vyučování německé měšťanské chlapecké školy. České školství se rozvíjelo po vzniku Československé republiky a v r. 1924 navštívil město T. G. Masaryk. Do r. 1953 byla v historické budově chlapecká a dívčí měšťanská škola devítiletá, pak střední smíšená škola. V roce 1961 se české školství opět vrací k devítileté základní škole. Část 1. stupně se učila v budově na ulici Bruzovská, která i se školní jídelnou podlehl v roce 1969 demolicí. K historické budově bylo nutno dostavět přístavbu, jejíž vzhled byl ale poznamenán tehdejší komunistickou architekturou. Celý 1. stupeň základní školy se zde začal učit 1. 9. 1988. Byla vybudována také školní jídelna.

Školní družina měla samostatnou budovu, nejprve na ul. Jiráskova, kde je dnes zřízena knihovna, později ul. Husova. V r. 1997 se budova v restituci vrátila majitelům a školní družina se přestěhovala do vily v ul. Nár. mučedníků. V letech 1997 – 2005 se v této budově také vyučovalo, protože obě budovy základní školy nestačily velkému počtu žáků.

V současné době školní družina provozuje svou činnost v budově školy. Škola se nachází v centru města, má své vnitřní hřiště pro míčové sporty a běh. Další hřiště pro společné hry a výtvarné činnosti je umístěno u krčku tělocvičny.

V roce 2021 odstoupením pronájmu vily v ulici Nár. mučedníků školní družina získala k užívání část budovy bývalých jeslí na ul. Prokopa Holého 400.

K venkovním aktivitám jsou využívány městské parky a hřiště v okolí školy.

[Sem zadejte text.]

4. MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

4.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Oddělení školní družiny fungují ve třídách školy, které jsou vybaveny novým moderním nábytkem a interaktivními tabulemi. Navíc má školní družina hernu, která slouží pro ranní a odpolední scházení se dětí, provozování zájmových kroužků, hernu pro činnosti hudební, dramatické a výtvarné, školní kuchyňku. K dispozici jsou také tělocvičny, odborné učebny – počítačová, s interaktivní tabulí. Ke sportování je možné využít školní hřiště a k odpočinkové činnosti venkovní herní plochu.

Školní družina má k dispozici část budovy na ulici Prokopa Holého 400. Děti zde mohou tvořit ve výtvarné dílně, využívat sportovní místnost a hernu. Kolem budovy je oplocená zahrada, kde děti sportují, společně se věnují různým aktivitám a mají kousek přírody uprostřed města jen pro sebe.

4.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině v současné době pedagogicky působí osm kvalifikovaných vychovatelek, kapacita školní družiny je 270 dětí. Personální složení vychovatelek zajišťuje pestrou skladbu vedení zájmových činností – výtvarné, hudební, sportovní, rukodělné, přírodovědné. Odborné a profesní kompetence si prohlubují formou akreditovaných kurzů KVIC, samostudiem i studiem na vysoké škole. Kolektiv vychovatelek mezi sebou dobře spolupracuje, což je předpokladem pro kvalitní činnost školní družiny.

Některé vychovatelky pracují zároveň jako asistentky učitele ve třídách s projektovým vyučováním “Začít spolu”, nebo jako asistentky žáka s integrací. Činnosti ve školní družině mohou proto lépe korigovat se školním vyučováním. Velkou výhodou je také úzká spolupráce s třídní učitelkou, asistentkou pedagoga, školním psychologem.

[Sem zadejte text.]

5. CHARAKTERISTIKA ŠVP

MOTTO: S POZNÁNÍM A HROU V DRUŽINĚ „POD SOVOU“

ŠVP školní družiny vychází ze ŠVP Základní školy nár. um. P. Bezruče a navazuje na něj. Opírá se také o základní principy programu „Začít spolu“. Je orientován na dítě, na jeho vztahy s vychovateli, dětmi, rodiči.

Hlavním principem programu „Začít spolu“ je individuální přístup ke každému dítěti. ŠVP školní družiny se snaží o to, aby každé dítě mělo prostor pro své sebevyjádření, uplatnění svých schopností a talentu, aby vychovatelé měli možnost poznat každé dítě a věnovat se mu podle jeho potřeb. Velmi důležitá je přitom také aktivní účast rodiny, rodiče dostávají možnost spoluúčasti při činnostech ve školní družině. Mohou si prohlédnout prostředí, v němž děti tráví svůj volný čas, a zároveň poradit dítěti při výběru zájmových činností.

ŠVP je rozdělen do tří částí podle charakteru činností:

- pravidelná činnost
- zájmová činnost
- příležitostná činnost

Skladba činností je tvořena tak, aby vyhovovala dennímu režimu dětí, tematicky navazovala na výuku a dávala možnost aktuálně reagovat na potřeby dětí, učitelů, vychovatelů i rodičů.

Při všech činnostech ve školní družině se musí dodržovat pravidla bezpečnosti, která jsou uvedena ve Školním řádu školy, Vnitřním řádu školní družiny a bezpečnostních směrnicích.

Pro větší ochranu dětí je upraven i vstup do školy, který je vždy ošetřen dozorem zaměstnance školy. Rodiče a návštěvníci školy musí dodržovat pokyn ředitele školy o vstupu do budovy.

Dokument o vstupu do budovy školy a Vnitřní řád školní družiny je přílohou ŠVP.

6. PRAVIDELNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Pravidelná činnost ve školní družině začíná prvním dnem školního roku, ukončuje se poslední den školního roku. Probíhá v jednotlivých odděleních ŠD, kde je jedna vychovatelka, popř. asistentka

[Sem zadejte text.]

pedagoga, a počet dětí, který je daný zákonem nebo vyhláškou MŠMT. Oddělení ŠD jsou umístěna v prostorách k tomu určených a činnost může být prováděna také mimo ně, např. v tělocvičně, na hřišti, v odborných učebnách, v přírodě atd.

Pravidelná činnost ve ŠD se řídí ŠVP, ročním plánem ŠD, týdenními plány a týdenní skladbou zaměstnání v třídní knize. Týdenní skladbu zaměstnání si určí každá vychovatelka pro své oddělení začátkem školního roku podle rozvrhu hodin žáků ve škole, stravovacího a pitného režimu dětí, docházky dětí do zájmových kroužků a celkového rozvrhu hodin vychovatelek ve ŠD. Týdenní skladba zaměstnání obsahuje činnosti ze vzdělávacích oblastí, které mají být vhodně rozloženy v jednotlivých dnech a mají přiměřeně navazovat na školní vyučování.

Pro práci s dětmi v ranní, odpolední, popř. dopolední družině zvolí vychovatelka vhodnou činnost z jakékoli vzdělávací oblasti, musí ale brát ohled na denní dobu a fyzický i psychický stav dětí v této denní době.

6.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, společné i samostatné čtení apod., výchovných a vzdělávacích činností – příprava na vyučování, didaktické hry atd., zájmových činností – literární kroužky, školní knihovna, příležitostných činností – návštěva knihovny, divadla, kina, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými oblastmi a obory.

Práce s hlasem

- správné dýchání, například hra na lokomotivu, sfoukávání „svíček“ na dortu
- dodržování správného tempa řeči – napodobování rychlosti, želvy, koně, apod.
- srozumitelné vyslovování jednotlivých hlásek – říkadla, básničky
- cvičení obratnosti mluvidel – jazykolamy, procvičování mimického svalstva

Hláška, slabika, slovo, věta

- provádění sluchové analýzy a syntézy, např. slovní kopaná, pořadí písmen
- skládání – modelování – písmen, slov

[Sem zadejte text.]

- skládání slov
- skládání slov do vět a vnímání smyslu věty
- čtení písmenek, slabik, slov

Komunikace

- učit se naslouchat
- rozlišování vhodného pozdravu podle situace
- správná volba oslovení
- správná formulace prosby, poděkování
- upozornění kamaráda na nevhodné chování, chybu
- svěřování svých pocitů, starostí a názorů kamarádům

Společná a samostatná četba

- poslech četby vychovatele a kamarádů
- samostatné čtení pohádek a příběhů
- seznamování s obrázky v knihách
- seznamování se se jmény autorů a ilustrátorů knih
- poslech či sledování nahrávek dětských knih a pohádek
- vyjadřování pocitů z přečtených textů slovní a grafickou formou

Příprava na vyučování

- dokončení práce z vyučování
- učení se básniček a textů do vyučování
- procvičování učiva ČJ formou didaktických her, počítačových programů atd.

[Sem zadejte text.]

6.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, luštění číselných křížovek a sudoku, výchovných a vzdělávacích činností – příprava na vyučování, didaktické hry, příležitostných činností – soutěže „Pexesiáda“, „Puzzliáda“, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory. Nedílnou součástí jsou logické a deskové hry.

Slovní hry s čísly

- určování počtu věcí – knoflíky, lentilky
- určování počtu předmětů ve třídě
- matematické hry, např. „na zmrzlíka“, počítání v kruhu

Kvízy, křížovky, sudoku

- luštění číselných křížovek a osmisměrek
- počítání číselných pyramid a sudoku

Hudební a pohybové hry s čísly

- napodobování tvaru číslic tělem
- sestavování víceciferných čísel s kamarády
- vytváření číselné řady – při hře v kruhu

Hry s geometrickými tvary

- vyhledávání různých geometrických tvarů a těles v předmětech kolem sebe
- sestavování obrázců z geometrických tvarů
- uvědomění si vzájemné polohy objektů v rovině a prostoru
- konstruování z Lega, Chevy a jiných stavebnic

[Sem zadejte text.]

Příprava na vyučování

- dokončení práce z vyučování
- procvičování sčítání, odčítání, násobení a dělení v čís. oborech podle věku dětí
- procvičování učiva pomocí výukových počítačových programů

6.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – malování v počítačovém programu, hraní vhodných počítačových her, výchovných a vzdělávacích činností – výukové programy, vědomostní hry, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory. V této oblasti je možno počítat i se zájmovou činností.

Individuální práce s IT

- ovládání IT
- přihlášení se ke svému účtu
- seznámení s programy Microsoft Office Word, Excel, Power Point
- práce a komunikace v programu Teams
- práce s interaktivní tabulí
- procvičování učiva ve výukových programech – Ma, ČJ, Prvouka, AJ a dalších
- uplatňování znalostí ve vědomostních počítačových hrách
- vyhledávání informací na internetu
- manipulace s robotickými hračkami
- konstruování z programovatelných stavebnic

[Sem zadejte text.]

Skupinová práce s počítačem

- práce ve výukových programech paralelně se svými kamarády
- komunikace v Teams se svými kamarády
- příprava jednoduchých úkolů pro kamarády
- seznámení s bezpečností na internetu
- skupinová práce s interaktivní tabulí

6.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – malování hodin, dopravních značek, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání okolí školy, poznávání pracovníků školy, orientace v čase, příležitostných činností – dopravní soutěže, vycházky, případně je zařadit do průřezových témat s jinými obory.

Rodina

- určování příbuzenských vztahů – hra na rodiče, babičku a dědečka atd.
- poznávání práv a povinností v rodině
- vyprávění o významných událostech v rodině – narozeniny, nový sourozenec

Škola

- poznávání své školy a jejího okolí – vycházky
- seznamování se s řádem ŠD a bezpečností při činnostech – vyprávění, rozhovory, dramatické ztvárnění
- seznámení s historií a tradicemi školy
- znalost hlavních a pro dítě důležitých osobností školy

[Sem zadejte text.]

Čas

- rozlišování minulosti, současnosti, budoucnosti – vzpomínky ze školky, hra na povolání
- rozeznávání ročních období
- poznávání hodin, minut, vteřin
- časová orientace

Dopravní výchova

- rozlišování dopravních prostředků
- popis bezpečné cesty do školy

6.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, stavebnice, čtení k tématu, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání přírody, sluneční soustavy apod., zájmových činností – přírodovědné a pěstitelské kroužky, příležitostných činností – vycházky, exkurze, návštěva kina, výlety a další aktivity, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Země a vesmír

- prohlížení map, globu
- pozorování modelu sluneční soustavy
- kreslení Slunce a planet
- sledování výukových programů o vesmíru a Zemi

Živá a neživá příroda

- pozorování přírody na vycházkách
- ohmatávání různých přírodnin
- porovnávání svých zkušeností s obrázky v encyklopediích

[Sem zadejte text.]

- malování přírody

Rostliny

- pozorování a sběr kytiček při výletech a vycházkách
- rozlišování bylin, keřů a stromů v přírodě formou her a soutěží
- sbírání různých rostlin – využití např. ve Vv
- vyhledávání informací a používání při tvorbě projektů

Zvířata

- vyprávění o domácích zvířátkách, která mají děti doma
- pomocí her – pexeso, puzzle, kostky, stavebnice – poznávání zvířat
- pozorování živočichů při vycházkách
- dramatické ztvárnění příběhů a pohádek o zvířátkách

Změny v přírodě

- znalosti ročních období, měsíců, dní
- časové zařazování různých svátků a významných období
- pozorování změn v přírodě v různých ročních obdobích – vycházky, tábory, pobyty

[Sem zadejte text.]

6.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

6.6.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – kreslení k čtbě, výchovných a vzdělávacích činností – rozvoj motoriky, rozlišování materiálů, zájmových činností – Dovedné ruce, keramický kroužek a další, příležitostné činnosti – návštěva výstav, výtvarné soutěže, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Kresba a malba

- jednoduché ztvárnění světa kolem sebe tužkou, pastely, pastelkami, vodovými barvami, temperovými barvami, křídami a jinými dostupnými materiály
- rozvoj fantazie a kreativity - např. hra s barvou
- kombinování výtvarných technik
- dodržování čistoty, péče o pomůcky a materiál
- hodnocení práce
- tvorba ve dvojicích, ve skupině
- použití netradičních výtvarných technik – např. malba prsty, malba na kameny
- kresba křídou na chodník, vytváření tvarů pro hry – např. skákaná, písmenkové obrázky

Modelování

- tvarování výrobků z modelovací hmoty
- osvojování si různých technik zpracování modelovací hmoty a keramické hlíny

Koláže

- výběr materiálů vhodných pro koláže – papír, textil, přírodniny
- kombinování materiálů
- stříhání a lepení kousků různých materiálů na výkres nebo jiný podklad

[Sem zadejte text.]

6.6.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – poslech hudby, hudební hry, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání rytmu, tempa hudby atd., zájmových činností – hra na flétnu, country tance, příležitostných činností – koncerty, pěvecké soutěže, vystoupení při různých příležitostech, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Hudební hry

- používání těla jako hudebního nástroje
- malování hudebních značek
- opakování zvuků ozvěnou
- opakování hudebních motivů ozvěnou
- reakce na motorické a sluchové podněty – tleskání, dupání

Pěvecký a mluvní projev

- jednohlasý zpěv
- zpěv ve skupině
- správné dýchání
- správná výslovnost textů písní

Rytmus

- vytleskávání rytmu hudby
- používání Orffových nástrojů
- poslech hudby
- zpěv rytmických skladeb
- rytmizace jednoduchých textů

[Sem zadejte text.]

Tempo

- poslech skladeb v různém tempu
- zpěv písní v různém tempu

Hudebně-pohybová činnost

- pohybové ztvárnění rytmu a tempa hudby
- pohybové ztvárnění textu písně
- realizace hudebně-pohybových her

Relaxace při hudbě

- poslech a vnímání relaxační hudby – v klidu vsedě nebo vleže
- reakce na relaxační hudbu – slovní i pohybová

Hra na hudební nástroj

- použití Orffových nástrojů k rytmizaci a doprovodu zpěvu
- hra na flétnu v rámci zájmové činnosti
- využívání znalostí z Hv, kroužků nebo LŠU

6.6.3 VZDĚLÁVACÍ OBOR: DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechové a rekreační činnosti – hry na povolání, čtení, výchovných a vzdělávacích činností – chování při různých příležitostech, říkadla, básničky, zájmových činností – dramatický kroužek, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Já a moje rodina

- vyprávění kamarádům o sobě, svých sourozencích a rodičích
- předvádění nejčastějších situací v rodině
- hra „na povolání“ - čím jsou rodiče, čím by chtěli být oni

[Sem zadejte text.]

- vyjádření slovy i pohybem, co je pro něj v rodině důležité

Život ve škole

- vyprávění kamarádům, jak se mi ve škole líbí
- rozhovor, diskuze - co bych chtěl ve škole změnit
- dramatické ztvárnění situací, do kterých se ve škole dostávám
- snaha o řešení problémů – pomoc kamarádů i vychovatelky
- předvádění bezpečné cesty do školy

Orientace ve společnosti

- napodobování různých společenských příležitostí – návštěva kina, divadla
- kritika chování při těchto příležitostech
- snaha o správné reakce a chování
- ověřování správnosti při hrách

Pohádkové motivy

- čtení pohádek z knížek
- poslech čtení vychovatelky
- říkadla a básničky
- dramatické ztvárnění říkadel a básniček
- dramatizace jiných jednoduchých textů
- dramatické celky a divadelní ztvárnění na besídkách a při jiných příležitostech

[Sem zadejte text.]

6.7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.7.1 VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – hry, dechová a pohybová cvičení, výchovných a vzdělávacích činností – výchova ke hře podle pravidel, zájmových činností – florbal, sportovní hry, aerobic, příležitostných činností – sportovní soutěže, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Průpravná cvičení

- dechová cvičení s pojená s pohybem
- procvičování reakcí na povely
- protahovací a uvolňovací cviky
- posilování svalové soustavy

Cvičení s náčiním a na nářadí

- příprava nářadí podle pokynů vychovatele
- výklad pravidel bezpečnosti
- cviky na nářadí přiměřené věku dítěte a jeho tělesné konstituci
- používání náčiní – padák, kužely, obruče atd.

Pohybové hry

- výklad pravidel
- spolupráce s kamarády při realizaci hry
- používání pomůcek potřebných k realizaci hry
- průběh hry podle pokynů vychovatele

[Sem zadejte text.]

Sportovní hry

- správná koordinace pohybů při chytání a házení míče, hraní her s míčem, například “na jelena”, “štafeta” ap.
- základní pravidla sportovních her – kopaná, florbal, košíková, volejbal
- používání pravidel při realizaci her
- hra podle pravidel slušnosti

6.7.2 VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Činnosti v tomto oboru je možno zařadit do rekreačních a oddechových činností – např. hry při rozlišování částí těla, smyslů atd., výchovných a vzdělávacích činností – zásady prevence nemocí, důležitá telefonní čísla, příležitostných činností – soutěže, besedy, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Poznáváme své tělo

- rozlišování částí těla
- určování tělesných rozdílů mezi sebou
- rozeznávání a procvičování smyslů
- procvičování pravolevé orientace – umístění předmětů ve třídě atd.

Zdraví a nemoc

- zásady prevence nemocí
- hledání informací o povolání lékaře, znalost svých lékařů
- znalost důležitých tel. čísel – hasiči, záchranná služba, policie
- ošetřování jednoduchých úrazů

[Sem zadejte text.]

Hygiena

- znalost zásad zdravé výživy
- dodržování pitného režimu a vědomí jeho důležitosti
- besedy o škodlivosti návykových látek – cigarety, alkohol, drogy
- základní pravidla osobní hygieny
- základy správného stolování ve školní jídelně

6.8 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Činnosti v této oblasti je možno zařadit do oddechových a rekreačních činností – čtení a vyprávění o pracovních činnostech, výchovných a vzdělávacích činností – poznávání pracovních pomůcek a materiálů, zájmové činnosti – Dovedné ruce, pěstitelské práce, vaření, příležitostných činností – soutěže, výstavy, vycházky, případně je přiřadit do průřezových témat s jinými obory.

Pracovní činnosti s papírem

- stříhání a lepení papíru různé velikosti a tloušťky
- skládání origami
- malování, stříhání, lepení a zdobení přáníček k různým příležitostem
- používání vlnitého a lepenkového papíru
- výroba papírových ozdob na vánoční stromček

Pracovní činnosti s látkou

- navlékání nití, sešívání látky, přišívání knoflíků
- stříhání látky
- vyšívání jednoduchých motivů
- provlékání vlny a kousky látky osnovou

[Sem zadejte text.]

Pracovní činnosti s přírodními materiály

- sběr žaludů, kaštanů, suchých listů, větévек, kytickek atd.
- výroba zvířátek ze žaludů a kaštanů
- příprava koláže
- výstavky výrobků

Pracovní činnosti pěstitelské

- výběr semínek pro výsadbu rostlin
- příprava hlíny a květináče
- sázení semínek a cibulek rostlin
- pozorování růstu a starost o rostlinky

Pracovní činnosti v kuchyni

- příprava ovocných a zeleninových salátů
- příprava jednoduchých jídel studené kuchyně – jednohubky, chlebičky, sendviče

7. PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Příležitostnou činností ve školní družině rozumíme všechny akce, které neprobíhají ve školní družině pravidelně. Organizují je vychovatelky školní družiny a zúčastnit se jich mohou děti, které jsou řádně přihlášeny do ŠD a mají zaplacený poplatek ŠD. Děti, které ŠD pravidelně nenavštěvují, se mohou těchto akcí zúčastnit za předem určený poplatek a jen v případě, že jsou volné kapacity.

Další akce mohou probíhat ve spolupráci s učiteli, rodiči nebo s pracovníky jiných organizací - SVČ Klíč, městské knihovny a dalších. V těchto případech si určují poplatky organizace, které akci pořádají. Příležitostné činnosti probíhají v čase provozu školní družiny i mimo něj – odpoledne, večer, v sobotu, v neděli a o prázdninách. Mohou být podle svého zaměření tyto:

[Sem zadejte text.]

1. SOUTĚŽE

- výtvarné – asi 4x do roka, volí se témata k různým příležitostem
- hudební – každoročně “Skřivánek” – školní kolo, předvánoční hudební soutěže
- sportovní – atletický trojboj mezi školami, školní olympiády, sportovní soutěže na ozdravných pobytech, předvánoční turnaj ve florbale (případně jiném sportu)
- přírodovědné – 1x v roce pro celou ŠD, dále vědomostní křížovky a kvízy, orientační běhy, soutěže spojené s výlety a vycházkami
- dopravně-vědomostní soutěže (znalosti dopravních značek, pravidel atd.), soutěže pořádané společně s městskou policií, SVČ Klíč apod.
- soutěže ve stolních hrách – pexeso, puzzle, Člověče, nezlob se, šachy, dáma atd.
- akce a soutěže připravené SVČ Klíč – Den dětí, Citadela, MČR v pexesu, Puzzliáda atd.

2. KULTURNÍ AKCE

- návštěvy kina a divadla – podle nabídky v kulturním zpravodaji
- karneval – tematické zaměření podle aktuální četby dětí
- divadelní představení ve škole – podle nabídky divadelních společností
- návštěvy akademií a kulturních akcí jiných škol a zařízení
- besedy v městské knihovně
- školní a třídní besídky – děti také účinkují
- kulturní vystoupení dětí při akcích – karneval, předvánoční jarmark, Den Země, Den dětí atd.
- výstavy dětských prací – v areálu školy, případně i jinde

3. VZDĚLÁVACÍ AKCE

- zámecké lekce – přednášky a besedy ve frýdeckém zámku
- výstavy – prohlídky výstav výtvarných prací ve školní galerii, přípravy výstav vlastních výrobků ve školní galerii, prohlídky výstav na zámku a v muzeích, výstavy zvířat, ptáků apod.
- přednášky a besedy – prevence návykových látek, zdravotní prevence, poučení o bezpečnosti při různých činnostech
- exkurze

[Sem zadejte text.]

- setkávání školních družin – ve spolupráci s jinými ŠD ve Frýdku - Místku a okolí

4. AKCE PRO RODIČE S DĚTMI

- předvánoční jarmark – akce ZŠ nár.um. P Bezruč
- setkání k různým příležitostem – besídky, malování velikonočních vajíček, malování na hedvábí, sklo, výroba předmětů z keramické hlíny, opékání párků a smažení vaječiny atd., akce pro předškoláky a jejich rodiče

5. VÝLETY A DLOUHODOBĚJŠÍ POBYTY

- ozdravné pobyty – společně s učiteli
- prázdninové akce – příměstské tábory, letní dětské pobytové tábory ve spolupráci se SVČ Klíč, DDM Vratimov a jinými dětskými organizacemi

6. SPORTOVNÍ AKCE

- plavání
- turnaj ve florbale – případně jiný sport, také pro děti z městských ŠD
- atletický trojboj – v jednotlivých odděleních

8. ZÁJMOVÁ ČINNOST VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Zájmovou činností ve školní družině rozumíme zájmové kroužky, které jsou vedeny vychovatelkami školní družiny v čase, kdy má ŠD pravidelný provoz. Činnost v těchto kroužcích začíná 1. října daného školního roku a končí 31. května. Jsou přístupny všem dětem, které jsou do ŠD řádně přihlášeny a mají zaplacený poplatek za ŠD pro daný školní rok.

Organizace zájmové činnosti se stanoví vždy začátkem školního roku a musí být v souladu s rozvrhem hodin dětí. Obsah a rozsah zájmové činnosti je závislý na těchto faktorech:

- personální složení ve ŠD
- počet dětí v jednotlivých odděleních
- zájem dětí o zájmové činnosti
- přístupnost prostor pro zájmovou činnost (tělocvična, keramická dílna atd.)
- materiální zajištění

[Sem zadejte text.]

Rozvrh zájmových činností bude vytvořen každý školní rok k 1. říjnu a bude součástí ročního plánu školní družiny. Zájmová činnost ve školní družině bude probíhat v těchto vzdělávacích oblastech:

- **Jazyk a jazyková komunikace** - čtenářská gramotnost, diskuze
- **Matematika a její aplikace** - deskové hry
- **Člověk a příroda** – přírodověda, ekologie, pokusy
- **Umění a kultura** – keramika, hra na flétnu, dramatika
- **Člověk a zdraví** – pohybové hry, aerobik, florbal
- **Člověk a svět práce** – dovedné ruce, vaření

8.1 CHARAKTERISTIKA NAVRHOVANÝCH ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ:

8.1.1 KNIHA A JÁ

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Probíhá jednu hodinu týdně v prostorách školní družiny nebo ve školní knihovně. Doporučený maximální počet dětí je 12.

Děti si na základě vlastního čtenářského prožitku získávají a prohlubují čtenářské dovednosti, kladný vztah ke knize, literatuře, jazyku a jeho formám.

Činnost kroužku přesahuje také do všech ostatních vzdělávacích oblastí.

8.1.2 PŘÍRODOVĚDA A EKOLOGIE

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Probíhá jednou týdně v prostorách školní družiny nebo venku, doba trvání hodinu až hodinu a půl – podle druhu činnosti. Doporučený počet dětí je 15.

Děti se seznamují na vycházkách s okolím, určují stromy a rostliny, vědomosti si ověřují v encyklopediích, při provádění pokusů. Zajímají se o chráněné rostliny a živočichy, ochranu životního prostředí. Znalosti si rozšiřují při návštěvě výstav, aktivity IT – výukové programy, naučná videa.

Činnost kroužku přesahuje také do všech ostatních vzdělávacích oblastí.

[Sem zadejte text.]

8.1.3 DESKOVÉ HRY

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Probíhá 1, 5 hodiny týdně. Doporučený počet dětí je 12.

Deskové hry jsou svým zaměřením jednak rozvíjející logické myšlení, paměť a vyjadřovací schopnosti a jednak rozvíjejí schopnost spolupráce, volní vlastnosti dětí. Děti se učí pravidlům her jednoduchých i složitějších, různých typů a herních mechanik. Získávají inspiraci a dovednosti k smysluplnému trávení volného času mimo školu.

Pro činnost kroužku jsou nutné různé typy her a pomůcek pro rozvoj logiky.

8.1.4 KERAMICKÝ KROUŽEK

Zájmový kroužek patří do oblasti Umění a kultura. Probíhá 2 hodiny týdně, v keramické dílně nebo ve třídě. Doporučený počet dětí je 12.

Práce s keramickou hlinou je tvůrčí činnost. Děti se učí mít radost z vlastního vyjádření něčeho nového, mít schopnost objevovat stále nové možnosti a postupy práce s tímto neuvěřitelně poddajným a ušlechtilým materiálem.

Výrobky z keramické hlíny se vystavují na školních akcích, kde si mohou i ostatní děti a rodiče zkusit vymodelovat výrobek dle vlastní fantazie nebo podle předlohy.

8.1.5 HRA NA FLÉTNU

Zájmový kroužek hra na zobcovou flétnu patří do vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Probíhá jednu hodinu týdně ve třídě nebo v hudební učebně. Maximální počet dětí v kroužku je 12.

Činnost v kroužku je zaměřena na rozvoj správného dýchání, získávání znalostí hudební teorie a zvládnutí hry na zobcovou flétnu. Děti se učí hrát jednoduché lidové písničky sólově i hromadně. Pokoušejí se o hraní vícehlasých skladeb a kánonů.

Své dovednosti mohou předvést na různých školních akcích. K činnosti děti potřebují svou flétnu, notový materiál.

[Sem zadejte text.]

8.1.6 DRAMATIKA

Dramatická výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Probíhá 1 – 2 hodiny týdně ve třídě nebo v herně dramatické výchovy. Doporučený maximální počet dětí je 12.

Děti se učí vyjádřit své pocity a emoce verbálně i neverbálně. Musí se snažit o dobrou spolupráci se svými kamarády, učit se asertivnímu chování. Poznají správnost chování v různých situacích ve škole, v rodině i ve společnosti. Vyzkoušejí si dramatizaci jednoduchých říkadel, pohádek, kterou pak mohou předvést při třídních i školních akcích.

Pomůcky a kulisy potřebné k této činnosti si děti vyrobí samy, nebo ve spolupráci s výtvarným a keramickým kroužkem, případně i s rodiči.

8.1.7 POHYBOVÉ HRY

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodinu týdně ve velké, popřípadě malé tělocvičně. Je určen pro žáky a žákyně 1. – 4. tříd. Minimální počet dětí musí být 8.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností dětí, na spolupráci, koordinaci pohybu, prostorového vidění, ohleduplnost a především na radost z pohybu.

Na činnost v tomto kroužku je nutné základní vybavení tělocvičny, tj. lavičky, žebřiny, žíněnky, trampolína, švédská bedna, kužely, míče, švihadla a lano.

8.1.8 FLORBAL

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodinu týdně ve velké, popřípadě v malé tělocvičně. Je určen pro žáky 1. – 4. tříd. Minimální počet je 15 dětí.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na rozvíjení tělesné zdatnosti, tzn. rychlosti, obratnosti, vytrvalosti a síly. Učí se herní dovednosti, tzn. pohybu po hřišti, vedení míčku, přihrávkám, střelbě. Dále pak pracovat ve dvojicích, trojicích i v družstvu. Musí zvládnout základní pravidla florbalu, učí se bojovnosti i ohleduplnosti a ke hře fair play.

Na činnost v tomto kroužku jsou nutné florbalové hokejky v potřebném množství, míčky, branky, lavičky, švihadla, kužely, bedýnky, popřípadě žebřiny.

[Sem zadejte text.]

8.1.9 AEROBIC

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Probíhá 1 hodinu týdně a je určen pro žákyně 1.- 4. tříd v malé tělocvičně. Minimální počet dětí musí být 7.

Činnost v tomto kroužku je zaměřena na radost z pohybu, hudby, koordinaci sluchového vnímání a motoriky, ve správném držení těla u her. Úkolem je děti naučit vnímat hudbu, rozlišovat tempo, orientovat se v prostoru a formou her naučit děti nejrůznější činnosti. Pomocí her můžeme děti naučit i základním krokům aerobiku, motivací jsou i různá říkadla.

Na činnost v tomto kroužku je nutná audiotechnika, švihadla, žíněnky, aerobní bedýnky, žebřiny, měkké míče, popřípadě overbally.

8.1.10 DOVEDNÉ RUCE

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Probíhá 2 hodiny týdně a maximální počet je 18 dětí.

Tato činnost spočívá v rozvoji motoriky, tvořivosti, podílí se na rozvoji některých charakterových vlastností, jako je trpělivost, pečlivost, přesnost, cit pro materiál, estetické a prostorové citění. Dítě získává praktické dovednosti, pracovní návyky, seznamuje se s různým pracovním materiálem, učí se správně držet nástroje, uspořádat si pracovní místo, šetřit materiálem, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci, úklid po práci.

Pracují s přiděleným, někdy i s vlastním materiálem.

8.1.11 VAŘENÍ

Zájmový kroužek patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Probíhá 2 hodiny týdně a maximální počet je 15 dětí.

Děti se seznamují se základními přípravami pokrmů teplé a studené kuchyně, se zásadami správné výživy, kulturou stolování. Učí se zvládat jednoduché manuální úkony, které jsou nutné při přípravě jídla, např. strouhání, krájení, škrabání. Činnost probíhá ve cvičné kuchyňce a ve třídě.

[Sem zadejte text.]

ZÁVĚR

Školní vzdělávací program je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu žáků 1. stupně ZŠ, tedy na pět let. Výhodou je možnost propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti nejsou věkově vymezeny, proto je lze volit dle aktuálního složení žáků, kreativně reagovat na možné změny podmínek, upravit a doplnit dle potřeb.